EIROPAS PARLAMENTA REZOLŪCIJA (ES) 2020/1930

(2020. gada 14. maijs)

ar konstatējumiem, kas ir neatņemama daļa no lēmuma par Eiropas Inovāciju un tehnoloģiju institūta (EIT) 2018. finanšu gada budžeta izpildes apstiprināšanu

EIROPAS PARLAMENTS,

— ņemot vērā lēmumu par Eiropas Inovāciju un tehnoloģiju institūta 2018. finanšu gada budžeta izpildes apstiprināšanu,

— ņemot vērā Reglamenta 100. pantu un V pielikumu,

— ņemot vērā Budžeta kontroles komitejas ziņojumu (A9-0054/2020),

A. tā kā saskaņā ar Eiropas Inovāciju un tehnoloģiju institūta ("Institūts") ieņēmumu un izdevumu pārskatu [1] tā 2018. finanšu gada galīgais budžets bija 458 057 031,54 EUR, kas ir par 35,33 % vairāk nekā 2017. gadā, galvenokārt tāpēc, ka pieaug zināšanu un inovāciju kopienu (ZIK), jo īpaši *EIT Health*, *EIT Raw Materials* un *EIT Food*, nozīme tā izglītības, inovācijas un uzņēmumu veidošanas darbībās; tā kā Savienības kopējā iemaksa Institūta 2018. gada budžetā bija 312 886 716 EUR [2];

B. tā kā Revīzijas palātas pārskatā par Institūta 2018. finanšu gada pārskatiem ("Revīzijas palātas pārskats") ir norādīts, ka tā ir guvusi pamatotu pārliecību par to, ka Institūta gada pārskati ir ticami un ka pakārtotie darījumi ir likumīgi un pareizi,

Budžeta un finanšu pārvaldība

1. norāda, ka īstenoto budžeta uzraudzības centienu rezultātā 2018. finanšu gadā budžeta izpildes līmenis bija 92,05 %, t. i., par 0,82 % augstāks nekā 2017. gadā; norāda, ka maksājumu apropriāciju izpildes līmenis bija 97,80 %, t. i., par 1,72 % zemāks nekā 2017. gadā; konstatē, ka šis nelielais saistību izpildes līmeņa pieaugums galvenokārt ir saistīts ar saistību izpildes pieaugumu attiecībā uz darbības izdevumiem un jo īpaši attiecībā uz dotācijām Institūta ZIK;

2. ņem vērā Institūta atbildi saistībā ar 2017. gada budžeta izpildes apstiprināšanu, ka pāreja uz daudzgadu dotāciju nolīgumu ar Institūta ZIK laikposmā pēc 2020. gada ir atkarīga no budžeta piešķīrumiem 2021.–2027. gadam un ka Institūta turpmākais juridiskais pamats joprojām tiek apspriests;

3. ar bažām konstatē, ka saskaņā ar Revīzijas palātas pārskatu Institūts novēloti izmaksāja divām ZIK paredzēto priekšfinansējumu; aicina Institūtu kopā ar Komisiju laikus pārvaldīt naudas vajadzības un izvairīties no riska, ka par nokavētiem maksājumiem būs jāmaksā soda procenti un jācieš kaitējums reputācijai; pēc iepazīšanās ar Institūta atbildi norāda, ka ZIK priekšfinansējuma maksājumu aizkavēšanos izraisīja naudas nepieejamība Institūta bankas kontā un ka tas plānoja un uzsāka Komisijas subsīdijas pieprasījumu saskaņā ar attiecīgajām procedūrām, bet tā rezultātā no Institūta neatkarīgu iemeslu dēļ aizkavējās maksājumi;

Sniegums

4. atzīst, ka Institūts izmanto galvenos snieguma rādītājus Institūta un ZIK līmenī, kā arī uz pārvaldību orientētus pamatprogrammas "Apvārsnis 2020" galvenos snieguma rādītājus, un ka tas izmanto arī konkrētus rādītājus, kas noteikti vienotajā programmdokumentā; turklāt atzīmē, ka budžeta pārvaldības uzlabošanas nolūkā tas izmanto arī citus galvenos snieguma rādītājus; norāda, ka pēc Komisijas veiktā vidusposma novērtējuma un Institūta 2017. gada ietekmes pētījuma Institūts strādā pie ietekmes satvara izveides, lai novērtētu ZIK darbību sociālekonomisko ietekmi;

[1] OV C 120, 29.3.2019., 213. lpp.
[2] OV C 120, 29.3.2019., 214. lpp.

5. norāda, ka 2019. gada oktobrī Institūts grāmatvedības pakalpojumu veikšanu uzticēja Komisijai; stingri mudina Institūtu aktīvi censties veidot dziļāku un plašāku sadarbību ar visām Savienības aģentūrām; mudina Institūtu izpētīt veidus, kā kopīgi izmantot resursus uzdevumu pārklāšanās gadījumā ar citām aģentūrām, kuras veic līdzīgas darbības;

6. atzīmē 2017. gada oktobrī publicētā Komisijas vidusposma ziņojuma rezultātus, ka Institūts ir vienīgā Savienības struktūra, kas pilnībā integrē uzņēmējdarbību, pētniecību un izglītību, ka Institūta kopienas locekļi sasniedz izcilus rezultātus un ka tā esošās ZIK piedāvā inovatīvus risinājumus;

7. pēc iepazīšanās ar Revīzijas palātas pārskatu ar bažām konstatē, ka ZIK faktiskais progress ilgtspējas jomā joprojām ir neliels, ka trīs pirmā viļņa ZIK rada pamatu bažām, jo to finansiālās ilgtspējas rādītāji ir zemi, uzrādot tikai pieticīgu izaugsmi, un lielākās bažas raisa *Climate* ZIK, kurai ir viszemākie rādītāji; ņem vērā Institūta atbildi, ka ZIK radītie ieņēmumi ir palielinājušies no 23,7 miljoniem EUR 2017. gadā līdz 38,4 miljoniem EUR 2018. gadā, ZIK veido aktīvus, nodrošinot turpmākus ieņēmumus, un ka ZIK un ZIK partneri nodrošina ievērojamu līdzfinansējumu ZIK darbībām, un Institūta ZIK pārvaldības izmaksu maksimālais apjoms ir noteikts gan ZIK, gan atsevišķu darbinieku līmenī; aicina Institūtu koncentrēties uz pārvaldības struktūru samazināšanu, pārskatīt veikto darbību sarakstu un veicināt alternatīvus ieņēmumu avotus;

8. norāda, ka arī *EIT* kopiena 2018. gadā ir sasniegusi vēl vienu svarīgu pagrieziena punktu – paplašināšanos līdz astoņām ZIK, kā paredzēts *EIT* stratēģiskajā inovāciju programmā 2014.–2020. gadam, tostarp 2018. gada decembrī izveidojot *EIT Manufacturing* un *EIT Urban Mobility*;

9. mudina Institūtu turpināt savu pakalpojumu digitalizāciju;

Personāla politika

10. atzīmē, ka 2018. gada 31. decembrī bija aizpildīti 97,73 % no štatu saraksta vietām un bija aizpildītas 43 pagaidu darbinieku štata vietas no Savienības budžetā apstiprinātajām 44 pagaidu darbinieku štata vietām (salīdzinājumā ar 41 apstiprināto štata vietu 2017. gadā); norāda, ka 2018. gadā Institūtā strādāja arī 20 līgumdarbinieki un viens norīkotais valsts eksperts;

11. saistībā ar dzimumu līdzsvaru norāda, ka 2018. gadā valdē bija 4 vīrieši un 8 sievietes;

12. ņemot vērā Revīzijas palātas pārskatu, atkārto savas bažas, ka ierobežotie personāla resursi neatbilst Institūta budžeta un ZIK skaita palielinājumam, kas rada risku, ka Institūts netiks galā ar pieaugušo darba slodzi un nesasniegs savus stratēģiskos mērķus;

13. norāda, ka Institūts ir nolēmis pieņemt rokasgrāmatu par neoficiālām procedūrām aizskarošas izturēšanās gadījumos un ka Institūta direktora lēmums par konfidenciālu konsultantu iecelšanu tiks pieņemts līdz 2019. gada beigām; atzinīgi vērtē to, ka Institūts katru gadu nodrošina darbiniekiem apmācības kursus par ētiku un integritāti, un daļu no minētajiem apmācības kursiem velta aizskarošas izturēšanās jautājumam;

14. norāda, ka Institūts ir pieprasījis Komisijai piešķirt tam septiņas papildu štata vietas, sākot no 2020. gada, lai novērstu Institūta strukturāli nepietiekamo darbinieku skaitu un spētu pilnībā īstenot Institūta 2020. gadā plānoto darba programmu; ar bažām norāda, ka Komisija nav piešķīrusi prasītās papildu štata vietas;

15. pēc iepazīšanās ar Revīzijas palātas pārskatu norāda, ka saskaņā ar Institūta statūtiem tas var piedāvāt pagaidu darbinieku līgumus tikai uz laiku, kas nepārsniedz piecus gadus un ko var pagarināt vēl uz pieciem gadiem, un tikai tādā gadījumā, ja vairāki nozīmīgi darbinieki 2020. gadā sasniedz maksimālo desmit gadu robežu; pauž bažas par iespējamām grūtībām nodrošināt darbību nepārtrauktību; norāda, ka Komisija neizpildīja Institūta prasības atrisināt šos ar līgumiem saistītos jautājumus saskaņā ar spēkā esošajiem statūtiem un ka tā rezultātā Institūts nevarēja piedāvāt līgumu pagarināšanu 10 darbiniekiem, un ka tas ir veicis nepieciešamos pasākumus, lai izsludinātu uzaicinājumus izteikt ieinteresētību par šiem nozīmīgajiem amatiem darbību nepārtrauktības nodrošināšanai;

16. pēc iepazīšanās ar Institūta atbildi atzinīgi vērtē to, ka jaunais direktors tika iecelts ar Institūta valdes 2019. gada 19. augusta lēmumu;

17. ar bažām norāda, ka Institūts gandrīz 3 000 EUR apmērā izmaksāja pabalstus pieciem darbiniekiem, par kuriem Institūts jau maksāja mācību maksu tieši skolai, kā rezultātā notika nelikumīga divkārša izglītības izmaksu finansēšana; atzinīgi vērtē to, ka Institūts ir koriģējis situāciju, veicot rūpīgu pirmsskolas pabalsta maksājumu pārbaudi, ir noteicis no katra darbinieka atgūstamās summas un ieviesis darbinieku tiesību papildu kontroles pasākumus, un norāda, ka ir plānots 2019. gada laikā atgūt nepamatoti izmaksātās summas; aicina Institūtu ziņot par atgūtajām naudas summām Revīzijas palātai un budžeta izpildes apstiprinātājiestādei;

Iepirkums

18. pēc iepazīšanās ar Revīzijas palātas pārskatu norāda, ka 2014. gadā Komisija Institūta un citu Savienības iestāžu un struktūru vārdā parakstīja pamatlīgumu par programmatūras un licenču iegādi un ar to saistīto informācijas tehnoloģiju apkopes un konsultāciju pakalpojumu sniegšanu un ka Institūts *ex ante* pārbaudē sistemātiski nepārbaudīja pamatuzņēmēja cenas un prasītos uzcenojumus, salīdzinot tos ar piegādātāju cenu piedāvājumiem; uzsver, ka kopējie maksājumi pamatuzņēmējam bija 64 000 EUR; ņem vērā Institūta atbildi, ka tas ir ievērojis pamatlīgumā paredzēto mehānismu un ka attiecīgā pamatlīguma darbības termiņš ir beidzies un tas ir aizstāts ar jaunu līgumu, kurā noteikts, ka katrs cenas piedāvājums jāsadala, norādot atsevišķi sākotnējo cenu un uzcenojumu; uzsver, ka pamatlīgums pats par sevi, iespējams, ierobežo konkurenci, jo nav pierādījumu, ka pamatlīgumslēdzējs izvēlas piegādātājus atbilstoši konkurences principiem; aicina Komisiju ziņot par pamatlīgumu konkurētspēju; aicina Institūtu pielāgot *ex ante* pārbaudes, ko veic atbilstoši šādiem līgumiem veiktiem maksājumiem, un nodrošināt, ka visos iepirkumos piemēro konkursa procedūru;

19. atzinīgi vērtē to, Institūts 2018. gadā ir ieviesis e-konkursu un e-iesniegšanu un 2019. gadā ir apstrādājis vairākus uzaicinājumus iesniegt piedāvājumus, izmantojot e-iepirkuma rīkus;

20. ņem vērā Institūta atbildi saistībā ar Revīzijas palātas 2016. gada konstatējumiem attiecībā uz ZIK juridisko personu iepirkuma procedūrām un konstatē, ka Institūts nolīga ārējos ekspertus, lai pārskatītu iepirkuma politiku un procedūras 2016.–2017. gadā; norāda, ka Institūts ZIK īpašajos dotāciju nolīgumos 2018. gadam ieviesa jaunus noteikumus, lai nodrošinātu ZIK juridisko personu iepirkuma politikas saskaņošanu ar Savienības publiskā iepirkuma tiesību aktu galvenajām prasībām; norāda, ka 2019. gadā Institūts uzsāka jaunu uzraudzības darbību attiecībā uz ZIK juridiskajām personām un to koplietošanas centru iepirkuma politiku un procedūrām;

Pārredzamība un interešu konfliktu novēršana un pārvaldība

21. pieņem zināšanai Institūta pasākumus un pastāvīgos centienus, kas tiek īstenoti, lai nodrošinātu pārredzamību, interešu konfliktu novēršanu un pārvaldību, un lai aizsargātu trauksmes cēlējus; ņem vērā to, ka 2018. gadā tika konstatēti un izvērtēti vairāki iespējamie interešu konflikta gadījumi un tika veikti atbilstoši pasākumi, tostarp izslēgšana no attiecīgajām darbībām, kurās tika konstatēts interešu konflikts;

22. atzinīgi vērtē to, ka *EIT* publicē ārējo ekspertu sarakstu un viņu ikgadējo atalgojumu, un aicina Institūtu noteikt prasību arī ārējiem ekspertiem iesniegt interešu konfliktu deklarācijas;

Iekšējā kontrole

23. norāda, ka Komisijas Iekšējās revīzijas dienests (*IAS*) 2018. gadā veica revīziju par *ex ante* pārbaudēm attiecībā uz ZIK veiktajiem maksājumiem, secinot, ka krāpšanas novēršanas un atklāšanas jomā pastāv ļoti būtiskas nepilnības, lai gan procedūras ZIK veikto maksājumu *ex ante* pārbaudei kopumā ir efektīvas un atbilst pamatprogrammas "Apvārsnis 2020" juridiskajām prasībām; norāda, ka *IAS* ir izdevis trīs konstatējumus, no kuriem Institūts ir apstiprinājis tikai vienu, bet ir izstrādājis atbilstošu rīcības plānu visu ieteikumu, tostarp divu noraidīto ieteikumu, īstenošanai;

24. norāda, ka 2018. gada novērtējums par to, kā ZIK īsteno labas pārvaldības principus, ņemot vērā *IAS* ieteikumus, tika pabeigts 2018. gada septembrī; norāda, ka 2019. gada novērtējums, kas ir daļa no ZIK 2018. gada snieguma novērtējuma, tika pabeigts 2019. gada jūlijā; norāda, ka piecas no sešām ZIK kopumā labi ievēro pareizas pārvaldības principus;

25. pauž nožēlu par daudziem neatrisinātajiem jautājumiem un nepabeigtajiem koriģējošajiem pasākumiem, kuri izriet no Revīzijas palātas komentāriem 2014., 2015., 2016. un 2017. gadā, īpaši saistībā ar finansēšanas nosacījumu, publisko finansējumu, dotācijām un privātiem avotiem; atzīmē, ka Institūts savā atbildē norāda, ka tas ir turpinājis veikt koriģējošus pasākumus un ir īstenojis lielāko daļu nepabeigto darbību, reaģējot uz Revīzijas palātas komentāriem, un atzīst, ka vairākas atlikušās nepabeigtās darbības ir ārpus Institūta kontroles un ka, lai pilnībā reaģētu uz dažiem atlikušajiem vēl neīstenotajiem komentāriem, ir nepieciešama ilgtermiņa perspektīva;

26. pēc iepazīšanās ar Revīzijas palātas pārskatu ar lielām bažām konstatē, ka Institūts pusotru gadu maksāja viena valdes locekļa atalgojumu nepareizajai personai un ka tas uzzināja par šo kļūdu tikai pēc tam, kad šī persona bija sazinājusies ar Institūtu; ņem vērā Institūta atbildi, ka ir šī kļūda ir radusies vienreizēja pārpratuma rezultātā un ka ir ieviesta atbilstoša kontrole, lai novērstu līdzīgas situācijas atkārtošanos; stingri mudina Institūtu ieviest tādus pasākumus, kas turpmāk novērsīs šādas būtiskas kļūdas;

Citi komentāri

27. norāda, ka Institūts visa 2018. gada garumā aktīvi sadarbojās ar galvenajām ieinteresētajām personām, tostarp saistībā ar Savienības nākamo daudzgadu finanšu shēmu un tās pētniecības un inovācijas pamatprogrammu; norāda, ka Komisija pamatprogrammai "Apvārsnis Eiropa" ir ierosinājusi budžetu 100 miljardu EUR apmērā, tostarp paredzot Institūtam 3 miljardu EUR lielu budžetu;

28. aicina Institūtu koncentrēties uz tā veiktās pētniecības rezultātu izplatīšanu sabiedrībai un uzrunāt sabiedrību ar sociālo mediju un citu mediju starpniecību;

29. attiecībā uz pārējiem konstatējumiem, kas pievienoti lēmumam par budžeta izpildes apstiprināšanu un kas ir horizontāla rakstura konstatējumi, atsaucas uz 2020. gada 14. maija rezolūciju ([3]) par aģentūru sniegumu, finanšu pārvaldību un kontroli.

([3]) Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0121.